

L'Aiguat de Sant Lluc

Admetem col·laboració de tot-hom però no volem anuncis ni esqueles mortuòries

Periòdic quinzenal satíric, polític, humorístic, de la Conca de Barbarà

Redacció: Carretera, 49 - Vilavert

Els originals no's tornen. Si no agraden se vendran a pes de paper al preu del dia

Director Propietari: Ignasi de Llorens Mauri

Any I

Núm. 7

Vilavert 24 Desembre 1931

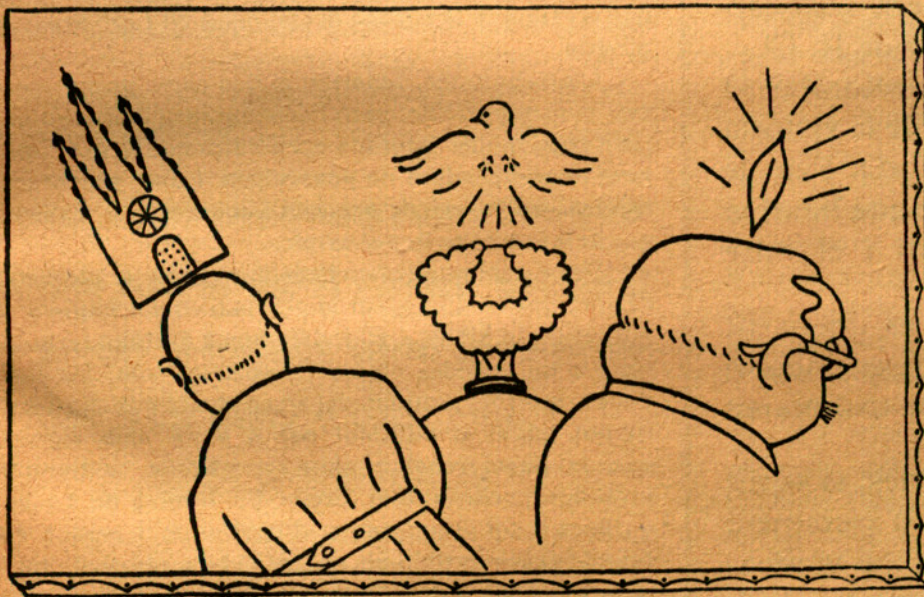
Número solt 0'15 ptes.

Any 4'00 "

CONCURS

La Redacció de L'AIGUAT en ple extraordinari acordà per aclamació

- 1.er Que el número 7 segueixi essent extraordinari.
- 2.º Que en honor al primer fotogravat se dongui cinc premis de dues pessetes pagats (en moneda calderilla) als cinc montblanquins que endevinin els tres caps de la «Trinitat».
- 3.er Per obter al premi deuen presentar-se a les 12 del dia següent d'aparèixer el número. Si fossin més de cinc i arribessin a la Redacció tots a l'hora com en una cursa de bicicletes, com que no hi pot haver "sprint" es donarà la calderilla per ordre rigurós de abecedari de cognoms.
- 4.^{rt} Es publicaran els noms dels premiats en el número pròxim.
- 5.^{nt} El número serà repartit gratuïtament a Montblanc però a les 12 del dia següent serà de pago.

En defensa del partit d'Esquerres

Les dretes a Catalunya com per tot arreu, són combatives i intel·ligents. Cal reconèixer les dots dels adversaris per a millor combatre'ls i guanyar-los. Les dretes a Catalunya han estat sempre combatives i provocadores. Combatives perquè mai no han parat un moment de lluitar políticament, no s'han cansat mai en l'elogi de les seves figures representatives ni han parat mai d'atacar les esquerres.

Tant si aquestes han estat majoria com si han estat minoria han seguit fent forat en el mur esquerrà.

Cada dia deien com un «ora pronobis de la llatènia» que els seus homes

eran el més capacitats, els més honorables, els més prestigiosos i anaven soterrant tots aquells que no volien acceptar de cap de les maneres el patronatge de les dretes. Amb aquesta tàctica de perseverància crean el mite de la capacitat de les dretes i el de la incapacitat de les esquerres.

Però els fets canten amb veritat irrefutable, les dretes en aquets trenta anys darrers tingueren el control del moviment polític català. En tenien la iniciativa, la direcció, la responsabilitat i l'administració. Però calgué la ventada del 14 d'Abril per enderrocar tota una tradició política, calgué tota l'ampenta de les esquerres catalanes, perquè les dretes fugiren momentàniament del camí.

Però les dretes no s'impresionen per les derrotes, com les esquerres. El valor dretà té un sol objectiu a defensar-se, en canvi les esquerres es passen la vida cercant el combat entrapartidista perquè sempre hi ha elements que són o es diuen més avançats dins de les organitzacions polítiques i socials.

Les dretes al 11 d'Abril parlant per boca de Francesc Cambó deien «Els que prediquen la Revolució obliden que a Europa fa més de mig segle que no hi ha més Revolucions que les que fa l'exèrcit i les que el govern consent.

La Revolució no vindrà ni per obra de l'exèrcit per l'acció dels Revolucionaris: l'hauria d'acordar el govern i signar-la el Rei, perquè pogués venir de R. O.

A l'endemà de la lluita electoral el 13 d'Abril quan veieren l'esclat de la victòria republicana i revolucionària «La Veu de Catalunya» després d'advertir que haurien triomfat el mite revolucionari i el mite separatista.

«La Lliga Regionalista» és un partit d'ideals, d'ideals que són potser incompatibles amb tots els dels que triomfaren diumenge...

Les dretes foren respectades, el sentit combatiu de les esquerres és purament verbalista, un cop guanyada la victòria no senten la necessitat de rebentar l'adversari. Les dretes són en peu de guerra per anar traient les falles dels que tenen l'autoritat i la responsabilitat del govern.

Les dretes fan bé de combatre asprament les esquerres.

Els que fan mal fet són les esquerres de no saber-se aprofitar de la lliçó.

Es hora de lluitar, convé que en el nostre districte axequem senyera de combat, que surti a la lluita, que deu sortir tot a la llum pública i que caigui qui deu caurer i que no surin els homes que amb esperit de combatus i de perseverància semblin els més bons quan són els de so de llauna política i són moneda falsa, contrabandistes dels ideals i pallassos de l'Artesana que'ls recull com a naufragats nusos de tot sentiment polític.

Són aquests homes gastaments del dretisme aventurer quan lo del Banc de

Tarrasa, quan lo del Banc de Barcelona, quan lo dels suros, quan el resultat d'aquella famosa operació financiera.

A lluitar, la lluita tonifica sempre, els ideals com més esquerrans millor.

Treballadors de Montblanc

L'assegurança és un element essencial en l'organització econòmica moderna. Contra el risc de pedregades, d'incendis, de naufragis, de robatoris, el pagès assegura la vinya, l'industrial la fàbrica, el propietari la casa, el naviler el vaixell, el comerciant les mercaderies. L'obrer, que no té altre patrimoni que el seu treball, ni més capital que la seva vida, hauria també d'assegurar-se contra el risc per a ell més terrible, la manca de feina o la impossibilitat física per al treball, que representa la pèrdua del pa per a ell i els seus, la misèria.

L'assegurança, repartint el risc entre grans masses, el fa suportable; però l'assegurança lliure i voluntària suposa uns recursos econòmics que la gran majoria de treballadors no posseeixen i una preparació cultural, un esperit de previsió i una força de voluntat que ni tenen ni se'ls pot exigir.

Per a suplir aquestes deficiències, ha d'intervenir l'Estat, que ha d'imposar la previsió com s'imposa la instrucció i la higiene. El treball humà aprofita no solament al qui treballa, sinó a la societat tota. Es just, doncs, que tot el qui viu del seu treball i treballa mentre pot, tingui el suficient per a viure amb dignitat quan no pugui treballar, sigui per malaltia, maternitat, invalidesa, veïlesa, atur forçós. La tècnica de l'assegurança resol pràcticament el problema; i perquè els seus beneficis arribin als qui més els necessiten, l'assegurança pren caràcter social i s'organitza per l'Estat en forma obligatòria, com a veritable assegurança d'utilitat pública.

L'esforç econòmic i la continuïtat que les assegurances socials necessiten, obliguen a una màxima prudència i a repartir les càrregues entre els tres factors que directament han de resultar-ne beneficiats: els mateixos obrers, els patrons i l'Estat.

L'Estat, que representa l'interès social, ha de contribuir-hi, per esperit de justícia, en benefici de l'economia nacional. L'obrer, que, vell o malalt, pot viure dignament a casa seva entre els seus, no ha d'acudir a la beneficència pública, i el que es despengui en assegurances socials s'estalviarà en hospitals i asils. Amb raó s'ha dit que el pressupost de la previsió està destinat a substituir el quantíons i incert pressupost de la imprevisió.

Han de contribuir-hi els patrons i considerar la quota destinada a les assegurances socials, no com un impost, sinó com una despesa més del seu negoci o indústria, com un complement del salari que paguen a l'obrer. El salari per a ésser just no solament ha de bastar a les necessitats quotidianes de l'obrer, sinó que li ha de permetre d'atendre les necessitats futures i les eventualitats desgraciades de l'existència. Les primeres patronals que es lliuren a les assegurances socials no són altra cosa que una part del salari que

en compte de pagar-se a l'obrer se satisfà a l'entitat administradora.

L'aportació obrera és també necessària perquè les pensions i indemnitzacions siguin suficients i perquè el treballador ho rebí, no com un donatiu o almoïna, sinó com un perfecte dret que ell s'ha guanyat. El sacrifici que li representa fa que l'obrer s'interessí més per les assegurances socials, que sempre s'estima més que és fruit del propi esforç.

Creiem convenient divulgar aquests principis, admesos per la legislació social dels pobles més avançats. Hem de superar l'individualisme anàrquic que ens corseca i recollir l'experiència d'altres nacions. Ni ha de fiar-se tot al paternalisme de l'Estat, ni ha d'abandonar-se l'estament obrer a l'empirisme enganyós, renyit amb les matemàtiques, que a tants ha enlluernat i que tant de mal ha fet.

Aplicant aquests principis seria factible d'aumentar tot segu la pensió mínima que assegura l'actual Règim Obligatori de Retir Obrer; seria limitada avui a les dones treballadores, arribés també a les mullers dels obrers afiliats al Retir Obrer; i seria possible d'implantar aviat l'assegurança social integral, com té França per citar la legislació en aquest punt més moderna i més perfecta.

A. B.

El que hauria dit el nostre candidat Agrari si hagués sortit Diputat en lloc d'En Simó o d'En Ruiz.

SESSIÓ 22 OCTUBRE 1931

El Sr. Besteiro: Tiene la palabra el Sr. Tala....

El Sr. Tala....: (Expectación) Quizà i sin quizà me hallo señores diputados en un momento emotivo, de escalofrío oratorio necesitando para explanar mi interpelación, de crédito de vuestra benevolencia y el aval de los apasionados mas que reflexivos como los Sres. Maura, Unamuno y Royo Vilanova que en sus oraciones eloquentes han codimentado con exceso el debate presente sin hallar un razonamiento justo y equitativo en el grave y arduo problema de la enseñanza no reconociendo el valor de nuestra lengua como medio de expresión sentimental y cultural en la marcha del progreso mundial.

Yo no vengo del islote acantilado, ni vengo en actitud ni de jabalí ni de payaso, todo lo más de tenor para lograr el do de pecho y merecer la aprobación si lenciosa en el terreno de la armónica concordia. (Muy bien en varios sectores de la Cámara).

El problema de la enseñanza es problema cultural y por ende hay que cultivar el alma en el medio ambiente en que se vive y la lengua que es un sentido más de nuestra economía debe cuidarse y protegerla dando a conocer lo bueno que llevamos en si y enseñarle todo cuanto puede ser perjudicial para que no se propague a la familia, a la sociedad, al municipio, a la región y al Estado. Nuestra lengua nos ha dado una personalidad a través de la historia, nuestras ciencias, nuestras artes y todo cuanto llena el inmenso campo cultural ha formado parte del orgullo catalán y de la

patria española.

Poetas como el malogrado Morera y Galicia de vosotros conocido como diputado Regionalista escribió hermosas poesías en castellano y más tarde fué un poeta catalán y decía en una poesía hablando de la lengua catalana que era una miel que la había tenido tan cercana en su boca y nunca aunque tarde la saboreaba.

¿Es que al verificar en su alma la evolución a la poesía catalana sus poesías castellanas perdieron el ritmo y el hermoso verbo de la lengua cervantina?

El Sr. Royo Vilanova: ¡Qué lirismos neófitos!

El Sr. Tala....: Ruego a S. S. Sr. Royo Vilanova no interrumpa pues no estoy dispuesto a servirle de mingo en sus carambolas patrióticas. (Aplausos de la minoría agraria.) Es doloroso estos espectáculos de interrupción que recuerdan los tiempos ficticios de los Romero Robledo y otras hierbas.

El Conde de Romanones: ¡Paz a los difuntos!

El Sr. Tala....: Aquí no hay más difuntos que un Conde y un Marqués embalsamados allá fuera. (Risas. La minoría socialista aplaude y el Sr. Tala.... da muestras de gran serenidad.)

El Sr. Tala....: Es doloroso, repito, que una Cámara republicana que estructura una Constitución, dé carne al toro común de la reacción y no enfoque los asuntos en miras a satisfacer prontamente los anhelos que el pueblo exige en recompensa de haber derribado lo que asfixió la vida española y envenenó el alma catalana que se desintoxica en esta República pues nosotros no queremos ser una inquietud para España pues no queremos ser la aspirina del Estado Español, queremos ser un tónico regenerador, ya habeis visto nuestro sacrificio del silencio ante los ataques del ex-ministro Maura, de la incomprensión de Unamuno, y de los latigazos oratorios del Sr. Royo Vilanova. (Muy bien. Aplausos que los inicia el señor Azaña. El Sr. Abadal abraza al Sr. Tala....)

El Sr. Besteiro: Ruego al Sr. Tala.... que dado la importancia de su interpelación y la atención que le presta la Cámara y como seguramente debe hablar más suspendo el debate.

El Sr. Tala....: Ha sido siempre en mi norma practicar la virtud de la obediencia pero se me ha permitido antes que estoy agradecido a la benevolencia de la mesa. (Aplausos.)

El Sr. Besteiro: Se levanta la sesión.

En els passillos l'Abadal i Estelrich feliciten al senyor Tala...., el Sr. Rahola fuig d'estudi. En Martí Esteve recomana a n'En Tala.... que telefoni a Montblanc el Sr. Azaña felicita al Sr. Tala.... i aquest s'estarrufa com un pavo-reial.

Del nostre Corresponsal de Tarrasa

(Continuació)

per el Tàmessis l'esquerra sense altre contratemps que el de no poguer-me escapar sense pagar al barquer.

Ja em teniu cap a trobar el primer guarda de la porra que vaig veurer però el benefici enrahonava d'una manera tan estranya que ho vaig haver de dexar corre

rer i ja em teniu passejant carrers i més carrers per cercar-lo. El primer dia totes les meves investigacions varen ésser inútils però al segon la sort em va protegir ja que al tornar una cantonada quasi que'm topo de nas amb el mateix Gandhi, una mútua exclamació de sorpresa va sortir de les nostres gorges: ¡Ola Qui-met! ¡Ola Ferran! Tú per aquí? Si home t'he vingut a veure. Ni mai que li hagués dit. La seva fesomia va canviar ràpidament i va escampar una mirada de desconfiança a tot el seu entorn per veure si algú havia observat el nostre breu canvi de paraules, i veient que ningú prestava atenció a la meua humil persona em va dir: demà a les dotze t'espero aquí, tinc ganes de parlar amb tú però aquí no pot ésser perquè amb compromets; i allargant-me una tarja va desaparèixer deixant-me amb un pam de boca oberta però amb la tarja que'm consolà pensant que amb l'entrevista de l'endemà podria interviuar-lo llargament.

No cal dir amb quina ansietat vaig esperar les dotze de l'endemà; les hores s'em feien segles, els minuts anys i els segons, segons; a ratos semblava que fossin mesos i a ratos dies. Però com que tot arribava en aquest món, també van arribar les dotze de l'endemà. Una hora avants ja era a la cantonada de l'Hotel amb el rellotge a la ma esperant l'hora en punt per acudir a la cita; aixís que arribà l'hora ja estic entrant a l'Hotel i un segon després sortia empulsat suaument per la sabata del porter, però aquest petit incident no em va fer desdir ni per un moment de veure al meu amic; vaig provar de convèncer al porter que no'm va entendre ni d'una paraula, fins que s'em va ocórrer d'ensenyar-li la tarja que m'havia donat, l'èxit va ésser sorprenent de veritat lo primer que se li va ocórrer va ésser espolsar-me la part de més avall de l'esquena que m'havia embrutat. Seguidament em va conduir fins a les cambres particulars del meu amic Quimet.

Un cop introduït vaig sentir la veu del meu amic que deia: ¿Ets tú Ferrán?... Doncs entra, entra. Hem va sorprendre extraordinàriament de veure'l vestit d'es-moking amb barret de copa alta de «siete reflejos» i després de les salutacions que són del cas li vaig fer notar la meua estranyesa i van començar les explicacions. Hem va dir: Tú ja saps que jo soc un «Guasón» i d'això no en pot duptar ningú qu'em conegui ja que he passat la vida prenent el pel a la gent ¿...? Si però t'haig de dir francament que això té els seus inconvenients ja que per lo que es refereix a mi amb el pecat la penitència (aquí un sospir sorit de lo més pregon del seu smoking) seguim el meu anhel de divertir-me a l'esquena dels demés vaig arribar a la India, on ja que donat a les costums d'aquest país m'oferia un camp d'operacions de lo més indicat per a fer barrila de la bona però ¡Ay! ni mai que ho hagués fet vaig voler vestir més estafalariament que cap dels naturals del país i amb aquest fi em vaig avillà amb un llençol per a tota indumentaria exactament tal com em vas veure ahir quant ens vam trovar i naturalment la gent es va començar a fixar amb mi lo qu'em va permetre divertir-me d'allò més. (Acabaré)

¡¡UN MODEST REGALO!! ¡¡UNA BARRA DE TURRONS!!

al qui digui el dia, mes i any que s'inaugurarà aquella Societat tan tarantana catalanista que fa sis mesos va anunciar el setmanari dels badocs i que tothom espera amb un al al cos.

De tots modos i maneres n'hi ha per dies, per mesos i per anys.

MIG EN SERIO I MIG EN BROMA

Coses que passen i no haurien de passar:

Que la colocació de tantes plaques donant els noms nous als carrers de la Vila no ha costat ni la meitat de lo que's va gastar amb la reposició de la d'En Prat de la Riba que ara retreuen a cada pas.

Que d'aquella colocació i del seu cost si tinguessin una mica de coneixement no en parlarien gaire.

Que en lloc de voler pagar els gastos a En Gassol hauria estat millor que per subscripció popular haguessin satisfet els d'aquella festa.

Que allavores no haurien gastat tantes i tantes centes pessetes per una vanitat, car la placa en qüestió s'hauria reposat igualment sense necessitat de fer el fatxenda.

Que la primera vegada que's va posar la placa d'En Prat de la Riba a l'Ajuntament li va costar vint pessetes.

Que'l cost de la reposició es millor que'ls montblanquins no el sàpiguen perquè així s'estalviaran una enrabiada.

Que pagant la *pubilla* costa poc de fer el senyor.

Que la gent ja comença a estar tipa d'aquesta paròdia de l'ofensa feta a Prat de la Riba que menjem cada dia com a plat obligat.

Que En Prat té el seu nom a una de les millors places de la Vila i que ja n'hi ha prou d'aquest *disco*, i serà millor per tots canviar de repertori.

Que el darrer nombre de *L'Aiguat* va treurer de pollaguera als homes del quinzenal dels badocs.

Que un d'ells entre dents murmurava aquell adagi tant sapigut que *els bojos fan bitlles*.

Que d'ençà del darrer número tenim 32 altes de soscriptors.

Que ara ja ens sobren diners per fer sortir *L'Aiguat per eternum*.

Que'l nostre periòdic és l'únic de Catalunya que s'aguanta (i el que s'aguantarà) sense anuncis de cap mena.

Que la «Trinitat» quan va veure el darrer *Aiguat* al carrer va tenir 22 canvis d'impresions en menys d'una hora i mitja.

Que ja tenien el quinzenal dels badocs mig confeccionat i varen acordar fer-lo de nou *Canviant de rumbo*.

Que perxò en lloc del diumenge va sortir el dimarts.

Que ja deiem al número passat que l'actual campanya d'escàndol que s'han buscat els de la «Trinitat» era per donar feina a l'imprensa i per ara els fets ho van demostrant.

Que'l quinzenal en qüestió havia predicat als quatre vents que dels *toca-boires* no s'en havia de fer cas i ara resulta que som prou per fer canviar el text d'aquest mateix diguem-ne periòdic que fa tres mesos ens feia aquesta profecia.

Que'l més popular dels homes de la «Trinitat» un jorn malestruc de quan la Dictadura, estava espantat perquè li havien de fer un registre a casa seva.

Que per lograr un cop d'efecte buscava despaientat un troç de bandera espanyola.

Que no en va poguer trobar i els seus familiars s'estiraven els cabells.

Que encara que n'hagués trobat, ara perxò com que lo que sobra es *barra*, aniria dient a la seva mitja dotzena d'escolans, allò del catalanisme pur i immaculat.

Que tant radicals i tant valents, cap dels tres homes de la «Trinitat» va voler guardar a casa seva, durant la Dictadura, l'estàtua d'En Rafel de Casanova propietat de la Joventut Nacionalista.

Que no és pas que no s'els oferís car un d'ells inclús va contestar que per fora compromisos era millor que la trenquessin.

Tip. Vda. de A. Monmany-Montblanc